

Peilbesluit Oostvoornse Meer

*Besluit Dijkgraaf en Heemraden vaststelling ontwerp
peilbesluit (voor inspraakfase),
d.d. 24 maart 2020, nr. B2000693*

*Besluit Dijkgraaf en Heemraden doorgeleiden
peilbesluit naar Verenigde Vergadering (na
inspraakfase),
d.d. 1 september 2020, nr. B2001235*

*Besluit Verenigde Vergadering vaststelling peilbesluit,
d.d. 15 oktober 2020, nr. B2001342*

waterschap
**Hollandse
Delta**

Peilbesluit Oostvoornse Meer

COLOFON

UITGAVE

Waterschap Hollandse Delta
Postbus 4103
2988 DC Ridderkerk

OPDRACHTGEVER

waterschap Hollandse Delta
Afdeling Regie & Assetmanagement
A. Schouten

UITGEVOERD DOOR

Eindredactie: C. (Eli) Stoutjesdijk
Projectnummer: 1030000
Vorige versie: 1
Huidige Versie: 1.0
Datum: 15 oktober 2020

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Juridisch kader	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Peilafweging	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Afweging	5
3	Vooroverleg	9
3.1	Vooronderzoek en vooroverleg	9
3.2	Ambtelijk overleg	9
3.3	Reacties	9
4	Inspraak en besluitvorming	10
4.1	Ter inzage legging	10
4.2	Zienswijzen	10

Kaarten

Kaart 7: Nieuwe waterstaatkundige situatie

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Dit document bevat de peilafweging voor bemalingsgebied Oostvoornse Meer op Voorne. De basis voor de peilafweging is de gebiedsanalyse waarin het watersysteem is geanalyseerd. Het peilbesluit is dus volgend op de gebiedsanalyse, maar beide documenten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

1. Document 'Gebiedsanalyse Oostvoornse Meer'
2. **Document 'Peilbesluit Oostvoornse Meer'**

1.2 Juridisch kader

Op dit peilbesluit is de Waterwet¹ en de Waterverordening Zuid-Holland² van toepassing. Op grond van artikel 5.2 van de Waterwet is een beheerder verplicht voor daartoe aan te wijzen oppervlaktewater- of grondwaterlichamen onder zijn beheer een of meer peilbesluiten vast te stellen. Bij provinciale verordening zijn nadere regels gesteld met betrekking tot het peilbesluit. Peilbesluiten worden voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht, hierdoor staat tegen het besluit tot vaststelling van een peilbesluit rechtstreeks beroep open bij de rechtbank.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat over de peilafweging. Er wordt hier een korte omschrijving van de uitgangspunten uit het vigerende beleid gegeven en wordt ingegaan op de peilafweging. Hoofdstuk 3 gaat in op het proces rondom het vooroverleg. Hoofdstuk 4 beschrijft het proces van besluitvorming, inclusief zienswijzen. In bijlage 12 van de gebiedsanalyse zijn de Europese richtlijnen, landelijke, provinciale en gemeentelijke beleidsplannen en plannen van het waterschap opgenomen die in het kader van de ruimtelijke ordening en de waterhuishouding van belang kunnen zijn bij het opstellen van een peilbesluit.

¹ Wet van 29 januari 2009, Stbl. 2009, 107; in werking getreden 22 december 2009.

² Besluit van Provinciale Staten van 14 oktober 2009 tot vaststelling van de Waterverordening Zuid-Holland (voordracht 6099, Prov. Blad 2009, nr. 79), gewijzigd bij besluit van 25 juni 2014 (Prov. Blad 2014, nr. 1607) en bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, 1005).

2 Peilafweging

2.1 Algemeen

Vast te stellen waterpeil

In het peilbesluit wordt het in te stellen waterpeil voorgesteld, afgerond op 5 cm. Het voorgestelde waterpeil komt voort uit de gebiedsanalyse waar het optimale waterpeil per functie is bepaald.

Peilafwijkingen

Voor peilafwijkingen vind bij het opstellen van een peilbesluit een afzonderlijke afweging plaats. In het vigerende peilbesluit Oostvoornse Meer komen geen peilafwijkingen voor. Tijdens de inventarisatiefase zijn ook geen nieuwe peilafwijkingen geconstateerd. Een toetsing van peilafwijkingen is in kader van dit peilbesluit niet benodigd.

Peilgebieden

In de gebiedsanalyse is een optimaal waterpeil bepaald. Deze is vergeleken met de huidige situatie en zijn wensen, randvoorwaarden en aandachtspunten inzichtelijk gemaakt. Op basis van de combinatie van deze informatie is een advies opgesteld. Dit advies kan zijn om het huidige peil te handhaven, het peil te wijzigen, of verder te onderzoeken zodat een juiste keuze kan worden gemaakt.

2.2 Afweging

Peilgebied	Naam	Vigerend waterpeil in [m] NAP		VOORSTEL waterpeil in [m] NAP	
		ondergrens	bovengrens	Zomer streefpeil	Winter streefpeil
V22.001	Oostvoornse Meer	0,00	+0,60	+0,40	+0,80

generieke omschrijving en motivatie

Het Oostvoornse Meer is een kwetsbaar brak ecosysteem wat grotendeels bestaat uit bestaand natuurgebied. Een groot deel is (inter)nationaal beschermd onder de Natura2000, waaronder het Groene Strand. In het gebied wordt ook veel gerecreëerd. Recreatie is naast de gebruiksfunctie natuur een belangrijke functie die belang heeft bij een kwalitatief goed Oostvoornse Meer. Om het brakke ecosysteem, de waterkwaliteit, de natuurwaarden en de recreatieve beleving te verbeteren is door diverse overkoepelende organisaties onder andere een wijziging van het vigerend waterpeil en peilbeheer gewenst.

Uitvoeringsovereenkomst

In 2007 is uit het programma Bestaand Rotterdams Gebied (BRG) een uitvoeringsovereenkomst 'Kwaliteitsimpuls Oostvoornse Meer' opgesteld door de gemeente Rotterdam, het Havenbedrijf, het voormalig recreatieschap Voorne-putten en Rozenburg, stichting Zuid-Hollands Landschap, de gemeente Westvoorne en het waterschap. Het doel van deze uitvoeringsovereenkomst is het realiseren van een kwalitatieve verbetering van de recreatieve en natuurlijke waarden van het Oostvoornse Meer.

Aanpassen peilbeheer

Inmiddels zijn door de diverse partijen maatregelen uitgevoerd om het Oostvoornse Meer een kwaliteitsimpuls te geven. Eén van de maatregelen om de 'natuurlijke' waarden te verbeteren is het aanpassen van het peilbeheer waarbij een zomer streefpeil van NAP +0,40 m en een winter streefpeil van maximaal NAP +0,80 m word ingesteld.

Om de verandering in waterpeilen en peilbeheer mogelijk te maken is in 2008, in kader van de uitvoeringsovereenkomst BRG 'Kwaliteitsimpuls Oostvoornse Meer', door het Havenbedrijf Rotterdam de bemaling van het Oostvoornse Meer aangepast. Ook is een retourpomp ter hoogte van de Mississippihaven aangebracht om chloriderijk water in het Oostvoornse Meer te brengen.

Het waterschap is het bevoegd gezag om de vastgelegde afspraak met betrekking tot de peilaanpassing in een peilbesluit op te nemen en vast te stellen.

Winterpeil

Het voorgestelde winter streefpeil van +0,80 m NAP (een verhoging t.o.v. het huidige peil met maximaal 20 cm in de winter) heeft als doel om de veruiging van het Groene Strand aan de zuidzijde van het Oostvoorne Meer tegen te gaan en het vogeleiland gesitueerd in het midden van het Oostvoornse Meer in de winterperiode gedeeltelijk onder water te zetten.

Zomerpeil

Het voorgestelde zomer streefpeil van +0.40 m NAP (Een verhoging van 40 cm t.o.v. het huidige peil in de zomer) heeft primair als doel een stabiel waterpeil te realiseren voor het recreatief medegebruik van het meer. Opzetten van het zomer streefpeil tot tenminste NAP +0,40 m zorgt voor dieper water tussen de grinddammen en de stranden waardoor recreëren makkelijker wordt. Omdat er een grotere waterdiepte ontstaat warmt het water minder snel op waardoor minder grote kans is op het ontstaan van blauwalg .

Chloride

In de periode 2008 t/m 2016 is er onder het vigerend peilregime zout water vanuit het Beerkanaal (haven Rotterdam) het Oostvoornse Meer ingepompt. Dit met als doel om, na een periode waarin het Oostvoornse Meer verzoet is geraakt, het chloride-gehalte uiteindelijk weer op minimaal 8.000 mg Cl/l te krijgen. De bovengrens voor de chloride concentratie is 10.000 mg Cl/l, anders wordt het Oostvoornse Meer geschikt voor Japanse Oesters welke scherpe randen hebben en hinder voor badgasten veroorzaken. Sinds 2016 heeft het chloridegehalte de streefwaarde van 8.000 mg Cl/l bereikt en sindsdien is de inlaat van zoutwater ten behoeve van verzilting uit het Beerkanaal gestopt. Wel wordt er nog water ingelaten om het waterniveau op peil te houden.

Huidig peilregime

In de praktijk wordt in de zomer een streefpeil van NAP +0,40 m gehanteerd en in de winter een streefpeil van NAP +0,60 m. Hierbij worden beheersmarges gehanteerd met een marge van 10 cm in zowel positieve als negatieve zin ten opzichte van de streefpeilen. In het afgelopen decennium zijn de waterpeilen veelal binnen deze marges gehanteerd, maar zijn de waterpeilen incidenteel ook wel eens buiten de beheersmarges gekomen. In de winter van 2013/2014 is het winter streefpeil tot circa NAP +0,80 m gestegen en in de winter 2018/2019 is het peil tot circa NAP +0,70 m gestegen. In de zomerperiode 2017 is het peil juist ver gedaald tot circa NAP +0,30 m met enkele uitschieters tot NAP +0,20 m. Beide afwijkingen ten opzichte van de streefpeilen zijn waarschijnlijk veroorzaakt doordat één of meer van de pompen defect waren of in onderhoud waren.

Voor zover bekend bij WSHD hebben deze peilverhogingen en peilverlaging niet tot onoverkomelijke problemen of schade geleid.

Vastgesteld Beheerplan Voornes Duin

In februari 2008 is het gebied Voornes Duin aangewezen als Natura 2000-gebied. Op grond van artikel 19a van de Natuurbeschermingswet 1998 dient voor een Natura 2000-gebied een beheerplan opgesteld te worden. Het Beheerplan Voornes Duin is op 9 februari 2016 vastgesteld door de provincie Zuid-Holland en op 2 maart 2016 door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu vastgesteld.

In het Beheerplan Voornes Duin staat welke maatregelen worden genomen om de bijzondere natuur van Voornes Duin te beschermen. In dat licht is de voorgenomen peilopzet beschouwd en zijn een tweetal mitigerende maatregelen opgenomen (citaat):

- (1) Het winterpeil minder snel uit laten zakken om effecten in een droog jaar te voorkomen (borgen in Peilbesluit). WSHD
- (2) Om met zekerheid een effect van peilopzet op het halen van de instandhoudingsdoelstelling voor Groenknolorchis uit te sluiten is ontwikkeling van potentiële locaties voor Groenknolorchis op het Groene Strand noodzakelijk. ZHL

Vergunning Wet natuurbescherming (Wnb)

Als de peilverhoging wordt uitgevoerd zoals beschreven in het Beheerplan Voornes Duin en met de mitigerende maatregelen (1 en 2) die daarin zijn opgenomen, dan is er geen vergunning nodig (art. 2.9, 1e lid van de Wnb). Op grond artikel 3.8, 7e lid (onder b) zijn handelingen die

zijn beschreven in, en worden verricht overeenkomstig een beheerplan, vrijgesteld van ontheffingsplicht voor soortenbescherming mits zij voldoen aan: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang (in dit geval is dat ter bescherming van flora en fauna) én; er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding.

Recreatief medegebruik

Opstallen:

Aan de noord- en zuidoever van het Oostvoornse Meer zijn strandpaviljoens gesitueerd. Tijdens de uitvoering in 2008 van (compenserende) maatregelen door het Havenbedrijf Rotterdam is rondom twee strandpaviljoens aan de Noordoever een bemalen ringdrainage aangelegd. De ringdrainage had als doel om overmatig grondwater te reguleren. Omdat de bemaling nooit is aangesloten op netvoeding en op de centrale sturing van het waterschap, heeft de ringdrainage nooit gefunctioneerd.

In het kader van dit peilbesluit is door Wareco Ingenieurs, in samenwerking met de uitbaters van de strandpaviljoens, onderzocht of door de voorgenomen peilopzet in de winterperiode schade aan de huidige opstallen aan de Noordoever is te verwachten en of (compenserende) maatregelen benodigd zijn. Omdat de strandpaviljoens aan de zuidzijde van het Oostvoornse Meer ruim voldoende drooglegging hebben en op geruime afstand van de waterlijn zijn gesitueerd, zijn deze uit het onderzoek gelaten.

Algemene conclusie

Bij het onderzoek zijn verschijnselen waargenomen, zoals scheurvorming en vochtplekken als gevolg van opspattend regenwater of lekwater, welke geen verband houden met de grondwaterstand. Een toename van deze problematiek door de voorgenomen peilopzet in de winterperiode wordt niet verwacht.

De strandpaviljoenen inclusief de serres zijn van na de invoer van het eerste Bouwbesluit in 1992 en dienen te voldoen aan de minimale prestatie-eisen uit het Bouwbesluit. Bij opstallen van na 1992 wordt daarom door de voorgenomen peilverhoging in de winterperiode geen toename van vochtverlast verwacht.

Voor de houten terrassen gelden in het Bouwbesluit geen minimale prestatie eisen. Het niveau van het grondwater zal bij de voorgenomen peilverhoging tot circa 30 cm onder de terrassen stijgen. De verwachting is dat dit niet tot vochtschade zal leiden.

Op basis van voorgaande conclusies is het niet benodigd compenserende maatregelen te nemen voor de opstallen gesitueerd aan de Noordoever van het Oostvoornse Meer. De huidige niet functionerende bemalen ringdrainage kan komen te vervallen.

Strand:

Het recreatieschap (gemeente) en Staatsbosbeheer onderhouden de oevers van het Oostvoornse Meer, zo ook het strand ter hoogte van de paviljoens aan de Noordoever. Door de voorgenomen peilopzet zal in de winterperiode de oeverlijn dicht bij de strandpaviljoens komen te liggen. Aanpassing van de breedte en hoogte van het strand minimaal conform vergunde afmetingen (2007/2008) als ook het ophogen of verplaatsen van de speeltuin is benodigd. Als mede convenantpartijen in de Uitvoeringsovereenkomst 'Kwaliteitsimpuls Oostvoornse Meer' zullen de gemeente Westvoorne en het Recreatieschap/Staatsbosbeheer in overleg met de paviljoenhouders en eigenaren bezien welke wijze de aanpassing van het strand en de recreatieve voorzieningen zal plaats vinden, mocht worden overgegaan tot de voorgenomen peilverhoging.

Waterkering/oeverbescherming

Om de oevers en de (primaire) waterkeringen rondom het Oostvoornse Meer te beschermen tegen afkalving door golfslag zijn grinddammen aangelegd. In 2008 zijn deze grinddammen in navolging op de Uitvoeringsovereenkomst 'Kwaliteitsimpuls Oostvoornse Meer' en in voorbereiding op de voorgenomen peilverhoging opgehoogd. Recente inventarisatie heeft uitgewezen dat het merendeel van de grinddammen op voldoende hoogte ligt. Een aantal van deze grinddammen zullen door de voorgenomen peilverhoging onder water komen te liggen.

Voor de oeverbescherming is het gewenst dat de grinddammen voor de effectuering van de voorgenomen peilopzet weer op de vergunde hoogte (2007/2008) worden gebracht. Het waterschap zal deze werkzaamheden uitvoeren, mocht worden overgegaan tot de voorgenomen

peilverhoging.

VOORSTEL

In aanvulling op- en in achtneming van paragraaf 6.3 en 7.3 van de gebiedsanalyse en op basis van bovengenoemde uiteenzettingen en overwegingen, wordt voor het peilgebied V22.001 'Oostvoornse Meer' de volgende streefpeilen en peilregime voorgesteld:

Zomer streefpeil: NAP +0,40 m
Winter streefpeil: NAP +0,80 m*

Regime

Er wordt gestreefd om het zomerpeil van NAP +0,40 m uiterlijk op 1 mei en het winterpeil van maximaal NAP +0,80 m uiterlijk op 1 januari bereikt te hebben.

Additioneel

Vaststellen beheersmarge bij zomer streefpeil +10 cm/-5 cm
Vaststellen beheersmarge bij winter streefpeil -10 cm

beheersmarge

Bij het voorgestelde zomer- en winterpeil wordt uitgegaan van na te streven peilen. Dit betekent dat in praktijk het zomerpeil en winterpeil in normale (weer)omstandigheden kan afwijken van de vastgestelde streefwaarde. De marge waarin het na te streven peil in deze omstandigheden kan en mag fluctueren wordt de beheersmarge genoemd.

De beheersmarge wordt voor het zomer streefpeil van NAP +0,40 m gesteld op 10 cm in positieve zin en 5 cm in negatieve zin.

De beheersmarge wordt voor het winter streefpeil van NAP +0,80 m gesteld op 10 cm in negatieve zin.

Beheer onder normale (weer)omstandigheden

Om invulling te geven aan de mitigerende maatregel (1) uit het beheerplan Voornes Duin is de uiterste datum om het zomer streefpeil te bereiken gesteld op 1 mei.

En het winter streefpeil van NAP +0,80 m op 1 januari. Het instellen van deze peilen zal op een zo natuurlijk (neerslag/verdamping) mogelijke manier worden gerealiseerd en naar verwachting ca 2 maanden in beslag nemen.

Gefaseerde invoering verhogen winterpeil

Om invulling te geven aan de mitigerende maatregel (2) uit het beheerplan Voornes Duin zal de verhoging van het winterpeil gefaseerd plaats vinden (zie *). De fasering is onlosmakelijk verbonden aan de monitoring en analysering van het voorkomen van de 'Groenknolorchis'. Voor elke gefaseerde peilverhoging zal het waterschap in overleg gaan met het Zuid-Hollands Landschap om de diverse monitoringsgegevens te analyseren en te bespreken. Met betrekking tot het monitoren van het voorkomen van de soort 'Groenknolorchis' heeft het Zuid-Hollands Landschap een leidende rol en geeft advies voor het wel of niet doorgaan van de gefaseerde peilverhoging.

Het waterschap voert regie over de invoering van het nieuwe peilregime en de voorwaarden die daaraan in het peilbesluit worden gesteld.

* Effectuering van het voorgestelde winter streefpeil en peilregime zal gefaseerd plaats vinden (+10 cm in het eerste jaar 2020 'zijnde de huidige beheersmarge'). De twee opeenvolgende jaren met + 5 cm p/j onder voorwaarde dat de grinddammen en het strand aan de Noordoever weer op de vergunde afmetingen (2007/2008) zijn gebracht. Zonder uitvoering van genoemde maatregelen zal de gefaseerde peilverhoging van het winter streefpeil van NAP +0,70 m naar NAP +0,80 m niet plaats vinden.

Fasering heeft als doel om de benodigde maatregelen te programmeren en uit te voeren, om onvoorziene negatieve effecten van de peilverhoging op de omgeving (natuur, recreatie e.d.) te minimaliseren en geeft tijd om daar waar nodig aanvullende maatregelen te nemen. Ook geeft fasering de mogelijkheid en tijd om het peilbeheer (bemalen/inlaten in relatie tot natuurlijke suppletie/verdamping) te optimaliseren en het peilregime binnen de vastgestelde streefwaarden en marges aan te passen.

3 Vooroverleg

3.1 Vooronderzoek en vooroverleg

Het peilbesluit en de daarbij horende gebiedsanalyse voor het Oostvoornse Meer is tot stand gekomen na uitvoerige voorbereiding en inventarisatie. Bij de inventarisatie zijn gegevens verzameld, metingen verricht, is kaartmateriaal vervaardigd en gegevens zijn gecheckt tijdens meerdere veldbezoeken. Belanghebbenden, lokale overheden, belangenorganisaties en uitbaters van de paviljoens aan de Noordoever zijn persoonlijk benaderd en hebben de gelegenheid gehad om knelpunten en wensen ten aanzien van het huidige watersysteem aan te dragen en hierover van gedachten te wisselen met een medewerker van het waterschap.

3.2 Ambtelijk overleg

Met de volgende overheden en instanties is in voorbereiding op dit peilbesluit overleg gevoerd :

- Gemeente Westvoorne
- Recreatieschap/Staatsbosbeheer
- Zuid-Hollands Landschap
- Diverse uitbaters/eigenaren horeca Noordoever Oostvoornse Meer

Tevens zijn de stukken ter informele beoordeling gezonden aan de desbetreffende overheden, overkoepelende belangenorganisaties, (natuurbeherende) instanties:

- Provincie Zuid-Holland

3.3 Reacties

In de periode van maandag 13 januari 2020 t/m maandag 3 februari 2020 zijn bovengenoemde in de gelegenheid gesteld informeel op de concept stukken te reageren. In de betreffende periode zijn geen informele reacties op de concept stukken bij het waterschap kenbaar gemaakt.

4 Inspraak en besluitvorming

4.1 Ter inzage legging

Het ontwerp peilbesluit Oostvoornse Meer heeft van maandag 6 april 2020 tot en met maandag 18 mei 2020 ter inzage gelegen op het hoofdkantoor in Ridderkerk en op www.overheid.nl. In deze periode bestond de mogelijkheid een zienswijze in te dienen bij het waterschap aangaande het ontwerp peilbesluit.

4.2 Zienswijzen

In de betreffende periode is één formele reacties op de ontwerp stukken bij het waterschap kenbaar gemaakt. De binnengekomen zienswijze en het daarbij horende definitieve standpunt van het waterschap (nota van beantwoording) is behandeld en vastgesteld in de Verenigde Vergadering van 15 oktober 2020.